

**ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАВОК:
АНАЛІЗ ВІДМІННОСТЕЙ І СИНЕРГІЯ
LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN MANAGEMENT: ANALYSIS OF
DIFFERENCES AND SYNERGY**

У сучасному бізнес-середовищі управління ланцюгами поставок та логістична діяльність є двома ключовими складовими для забезпечення успішної роботи підприємств, незалежно від їхнього масштабу та галузі діяльності. У зв'язку з глобалізацією ринків, розвитком новітніх технологій та посиленням конкуренції на ринку, значення цих процесів стало критичним для збереження конкурентоспроможності підприємств. Хоча ці поняття взаємопов'язані, важливо розуміти, що вони мають різний функціональний фокус, а також різні цілі і завдання, що дозволяє їм доповнювати одне одного в рамках стратегії організації діяльності підприємства.

Логістична діяльність є основою для успішного функціонування більш широкої системи управління ланцюгами поставок. Вона зосереджується на фізичних аспектах переміщення товарів від одного етапу до іншого, включаючи транспортування, зберігання, упаковку, обробку вантажів та управління запасами. Складність і специфіка логістичних процесів полягає в тому, що вони охоплюють численні аспекти, які потребують високої точності та швидкості виконання. Для забезпечення своєчасної доставки товарів логістика повинна включати організацію перевезень, контроль за станом запасів на складах, своєчасну обробку замовлень та забезпечення необхідних умов зберігання продукції. Метою логістики є не тільки досягнення економії на витратах, а й забезпечення своєчасності і якості доставки продукції до кінцевого споживача, а також оптимізація використання ресурсів, таких як транспортні засоби, склади та персонал.

На відміну від логістики, управління ланцюгами поставок є більш комплексним і стратегічним процесом, що охоплює не лише оперативні логістичні завдання, але й етапи планування, координації, контролю та вдосконалення всіх етапів ланцюга — від постачальників сировини до кінцевих споживачів. Управління ланцюгами поставок не обмежується лише фізичними аспектами переміщення товарів, але включає також розробку стратегій, які дозволяють знизити витрати, підвищити ефективність і забезпечити високу якість обслуговування клієнтів. Це охоплює планування виробництва, управління попитом, роботу з постачальниками, моніторинг ринку та аналіз ризиків. Всі ці процеси мають бути злагодженими і взаємопов'язаними для досягнення максимальної ефективності в управлінні ланцюгами поставок.

Основна мета управління ланцюгами поставок — це зниження витрат на кожному етапі ланцюга, поліпшення рівня обслуговування клієнтів і підвищення конкурентоспроможності підприємства. Водночас важливо забезпечити оптимізацію виробничих потужностей, ефективне управління запасами, швидке реагування на зміни попиту та скорочення витрат на транспортування і складування товарів. Тому управління ланцюгами поставок охоплює більш широкий спектр завдань, що виходять за межі суто фізичних процесів переміщення продукції і включають в себе складні рішення з планування, аналізу та управління відносинами з постачальниками і споживачами.

Синергія між логістичною діяльністю та управлінням ланцюгами поставок є критично важливою для досягнення загальних бізнес-цілей. Коли ці два аспекти функціонують у тандемі, вони забезпечують не тільки ефективну фізичну доставку товарів, але й стратегію оптимізації процесів на всіх етапах ланцюга поставок, що веде до значних переваг на ринку. Наприклад, без належного управління запасами в логістичному процесі, навіть найкращі

стратегії управління ланцюгами поставок можуть бути неефективними, адже відсутність запасів або невчасне поповнення складів може призвести до затримок, дефіциту товару і незадоволення клієнтів. Логістика, таким чином, є основою для реалізації більш широких стратегічних цілей, пов'язаних з ефективним управлінням ланцюгами поставок (табл. 1).

Таблиця 1

Аналіз взаємодії логістичних процесів і управління ланцюгами поставок

Аспект	Логістична діяльність	Управління ланцюгами поставок
Основний фокус	Фізичне переміщення товарів	Інтеграція всіх етапів постачання
Основні процеси	Транспортування, складування, обробка	Планування, управління попитом, взаємодія з постачальниками
Вимірювання успіху	Вартість логістики, час доставки	Загальна ефективність, рівень обслуговування
Рівень управління	Оперативний	Стратегічний і тактичний
Основні цілі	Оптимізація витрат на транспортування	Підвищення конкурентоспроможності та адаптивності

Примітка: розроблено автором на основі [1]

У той же час, наявність ефективної стратегії управління ланцюгами поставок дозволяє мінімізувати витрати на транспортування, зберігання та обробку товарів, що суттєво знижує загальні витрати компанії. Завдяки інтеграції логістичних процесів в рамках стратегії управління ланцюгами поставок підприємства здатні досягати високого рівня обслуговування клієнтів при мінімальних витратах. Одним із прикладів такої синергії є впровадження сучасних технологій автоматизації та цифровізації процесів як в логістиці, так і в управлінні ланцюгами поставок. Від використання програмного забезпечення для моніторингу запасів до застосування передових аналітичних інструментів для прогнозування попиту – ці інновації дозволяють компаніям бути більш адаптивними до змінюваних умов ринку, знижувати ризики та швидше реагувати на нові можливості.

Взаємодія між логістичною діяльністю та управлінням ланцюгами поставок безпосередньо впливає на здатність підприємств адаптуватися до змінюваних умов ринку. Наприклад, якщо компанія правильно організує свої логістичні процеси, вона може більш ефективно адаптувати свою стратегію управління ланцюгами поставок до змін у попиті або до непередбачених зовнішніх факторів, таких як зміни в політичній ситуації чи природні катаклізми. Це дозволяє мінімізувати ризики та забезпечити постійну стабільність у роботі підприємства.

Отже, синергія між логістикою та управлінням ланцюгами поставок є основою для ефективної та адаптивної роботи підприємств у сучасному бізнес-середовищі. Розуміння того, як ці два аспекти взаємодіють між собою, є ключовим для розробки стратегії, яка дозволяє підприємствам досягати конкурентних переваг і забезпечувати високий рівень обслуговування клієнтів. Відтак, обидва процеси повинні працювати не тільки на оперативному рівні, але й бути інтегрованими в стратегічне управління компанією для досягнення довгострокового успіху на ринку.

Список використаних джерел:

1. Фалович В. А. Розвиток емерджентних властивостей ланцюга поставок інвестиційних товарів: монографія /В. А. Фалович. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2018. – 266 с.
2. Фалович В.А. Інвестування у відносини ланцюга поставок в концепції Індустрія 4.0. //Електронний фаховий науковопрактичний журнал «Інфраструктура ринку». – 2018. – Вип. 15. – С. 127-136. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/archive>